

Politica agrara – protecziun da muntaneras

■(cc) La regenza grischuna prenda posizion davart differentas fatschentas da la confederaziun, tranter auter davart il pachet d'ordinaziuns per la politica agrara 2014 fin 2017 e davart las mesiras per render pli cumpatibel il dretg naziunal cun il dretg internaziunal.

Plinavant ha la regenza relaschà ina nova disposiziun areguard la dumonda da la cumpatibilitad da l'agid social cun il mantegniment d'in vehichel a motor.

Naginias reducziuns en la politica agrara sin donn l'agricultura

La regenza grischuna pretenda che la politica agrara 2014 fin 2017 na vegnia betg realisada sin donn e cust da l'agricultura da muntogna. Sco quai che la regenza scriva en sia posizion adressada a la confederaziun na vegni betg tegnì quint da la voluntad dal legislatur en tut il pachet d'ordinaziuns suttamess per la politica agrara 2014 fin 2017. Tenor quella volontad duai la nova politica agrara numnada-main rinforzar l'agricultura da muntogna. En differentas ordinaziuns ha il cusegl federal fixà tarifas da contribuziun che chaschunan perditas d'entrada en l'agricultura da muntogna. En spezial las reducziuns tar las contribuziuns a favor da la biodiversitat ston – tenor la regenza – vegnir revocadas u cumpensadas a favor da l'agricultura da muntogna.

Betg acceptabel per la regenza è il fatg che la confederaziun prevesa l'introduzion da sulettamain in project per chan-tun per l'onn 2014 en connex cun il nov instrument da promozion da las contribuziuns a favor da la qualitad da la cun-trada. Pervia da sia grondezza sto il chan-

tun Grischun realisar plirs projects regionals (communicaziun da la regenza dals 11 d'avrigl 2013). I vegn spetgà da la confederaziun che tut ils projects a favor da la qualitad da la cuntrada ch'èn vegnids inoltrads entaifer il termin fixà per l'onn 2014 vegnian approvads.

Disposiziuns insuffizientas per la protecziun da muntaneras

Ensembo cun il pachet d'ordinaziuns per la politica agrara 2014 fin 2017 ha la confederaziun er dà en audiziun ina revisiun parziale da l'ordinaziun da chatscha. En la nova ordinaziun da chatscha èn previsas disposiziuns per la protecziun da muntaneras ch'èn colliadas cun mesiras da sus-tègn en l'agricultura. La finamira da la confederaziun en connex cun la protecziun da muntaneras è quella da reducir las situaziuns da conflict ch'ils animals da rapina gronds chaschunan per l'agricultura.

L'agricultura grischuna è pertutgada directamain da las midadas previsas. Sco quai che la regenza grischuna explitga en sia posizion sostegna il chantun expressivamain mesiras effizientas per proteger las muntaneras cunter animals da rapina gronds. Dal puntg da vista da la regenza na bastan las midadas previsas dentant betg, cunquai ch'ellas cuntegnan quasi ex-clusivamain la protecziun tras chauns da protecziun da muntaneras. Alternativas per proteger muntaneras pli pitschnas cun agid da saivs da protecziun, cun lamas e cun asens na vegnan betg resguardadas.

Explicitamain vegni pretendì ch'ils custs per la protecziun da muntaneras na vegnian betg surpigliads sur il preventiv agrar. Tut ils custs che resultan da la pre-

schientscha d'animals da rapina gronds ston vegnir finanziads sur la legislaziun da chatscha.

Cumpatibilitad dal dretg naziunal ed internaziunal: Refusà las propostas

La regenza grischuna refusa las mesiras proponidas da la confederaziun per render pli cumpatibel il dretg naziunal cun il dretg internaziunal.

D'ina vart propona la confederaziun ina midada da la lescha federala davart ils dretgs politics, cun la quala vegniss introdusca l'examinaziun preliminara materiala betg lianta d'iniziativas dal pievel areguard la cumpatibilitad da la dumonda d'iniziativa cun il dretg internaziunal. Da l'autra vart duain – a maun d'ina midada en la constituziun federala – vegnir fixads ils dretgs fundamentals, che furman il cuntegn essenzial da la constituziun federala, sco ulteriura barriera per iniziativas dal pievel. Ina iniziativa dal pievel che cuntrafa a valurs fundamentalas da la constituziun stuess l'asamblea federala declarar en l'avegnir sco nunvalaivla.

Per la regenza n'en las mesiras proponidas ni necessarias ni efficazias. La noziun dals «dretgs fundamentals che furman il cuntegn essenzial» n'è betg clera ed in'examinaziun preliminara d'iniziativas dal pievel fiss ina intervenziun problema-tica en il dretg d'iniziativa. Tenor il dretg vertent sto l'assamblea federala declarar sco nunvalaivlas las iniziativas dal pievel che cuntrafan a las disposiziuns stringen-tas dal dretg internaziunal. Fin oz èn vegnidas refusadas mo quatter iniziativas dal pievel sco nunvalaivlas.

La regenza gri-schuna fa cleris pretensiuns a la confederaziun par-tent la protec-zioni da las munta-neras cunter ani-mals da rapina. LQ